

סקר ציפיות בתעשייה

לחודשים אפריל- יוני 2023

אגף כלכלה

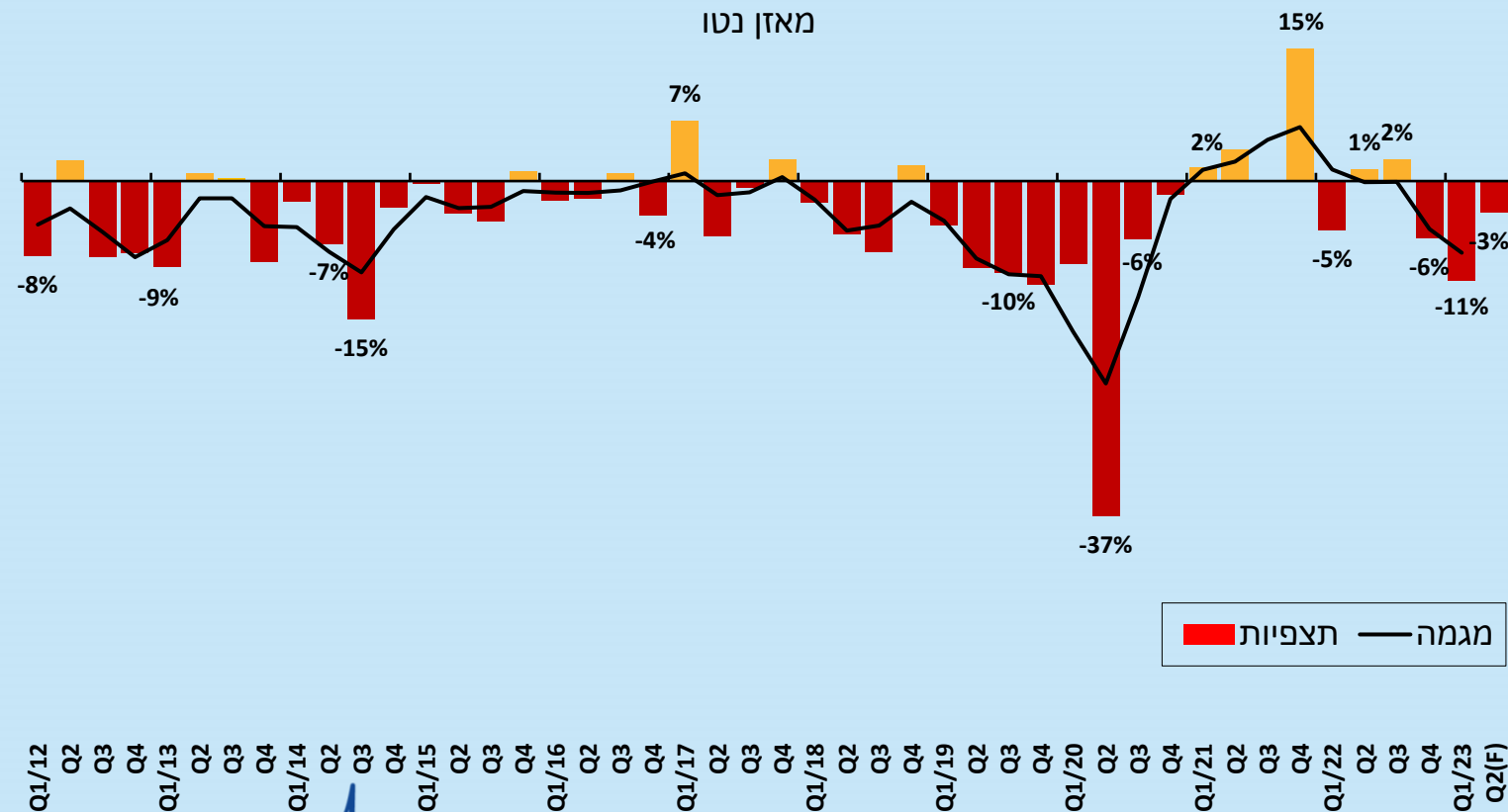
המחלקה למחקר כלכלי

על בסיס תשובותיהן של 148 חברות תעשייתיות שענו על הסקר מאמצע מרץ 2023 ועד אמצע אפריל 2023

תפוקת התעשייה

תפוקת התעשייה, 2012-2023

מאזן נטו

ברבעון הראשון של 2023 נרשמה נסיגה בתפוקת התעשייה: דיווחי התעשיינים מצביעים על מאזן נטו¹ שלילי של כ-11%, זאת לאחר מאזן נטו שלילי של כ-6% ברבעון האחרון של 2022.

כמו כן, חלה נסיגה בניצולת הציוד בתעשייה: מאזן נטו¹ שלילי של כ-7%, זאת לאחר התכווצות של כ-5% במאזן נטו בסקר הקודם. כמו כן, דווח על התכווצות מלאי המוצרים המוגמרים עם מאזן נטו¹ שלילי של כ-0.7% ובנוסף נסיגה במלאי חומרי הגלם עם מאזן נטו שלילי של כ-2%, זאת לאחר מאזן נטו חיובי בסקרים הקודמים.

לרבעון השני של 2023 צופים התעשיינים ירידה נוספת בתפוקתם, תוך האטה בקצב: מאזן נטו חזוי² שלילי של כ-3%, זאת על רקע האינפלציה וריבית בנק ישראל.

אגף כלכלה

המחלקה למחקר כלכלי

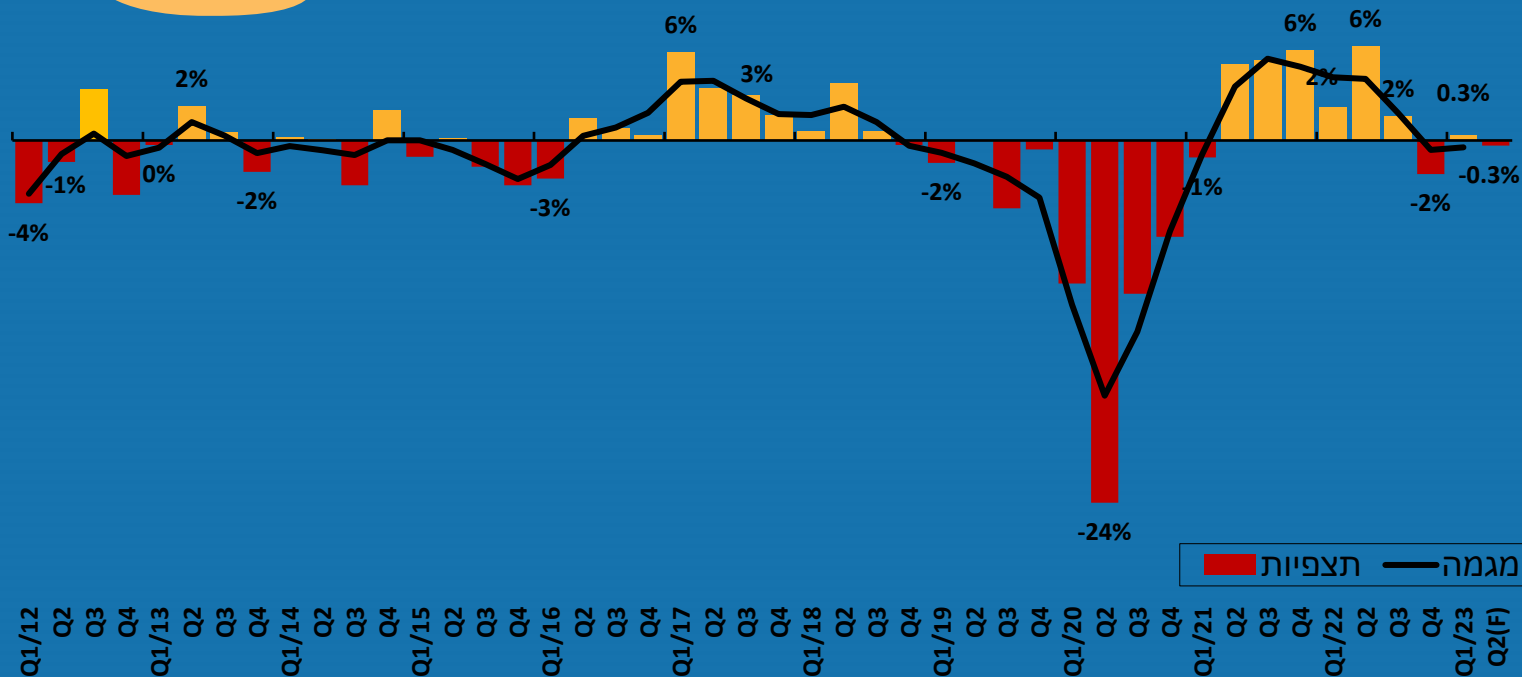
[1] מאזן נטו = שיעור המדווחים על עלייה פחות שיעור המדווחים על ירידה, משוקלל בהתאם לעוצמת השינוי.

[2] מאזן נטו חזוי, מנוכה מקדם ההטייה, הנגזר ממוצע הפערים בעשור החולף (2010-2019) בין תחזיות התעשיינים לדיוחיהם בפועל, ראה הסבר לגבי מקדם ההטייה בנספח מתודולוגי.

מועסקים בתעשייה

מועסקים בתעשייה, 2012-2023
מאזן נטו

- ברבעון הראשון של 2023 מספר המועסקים בתעשייה עלה: דיווחי התעשיינים מצביעים על מאזן נטו חיובי של כ-0.3%, זאת לאחר דיווח שלילי בקצב של כ-2% ברבעון האחרון של 2022.

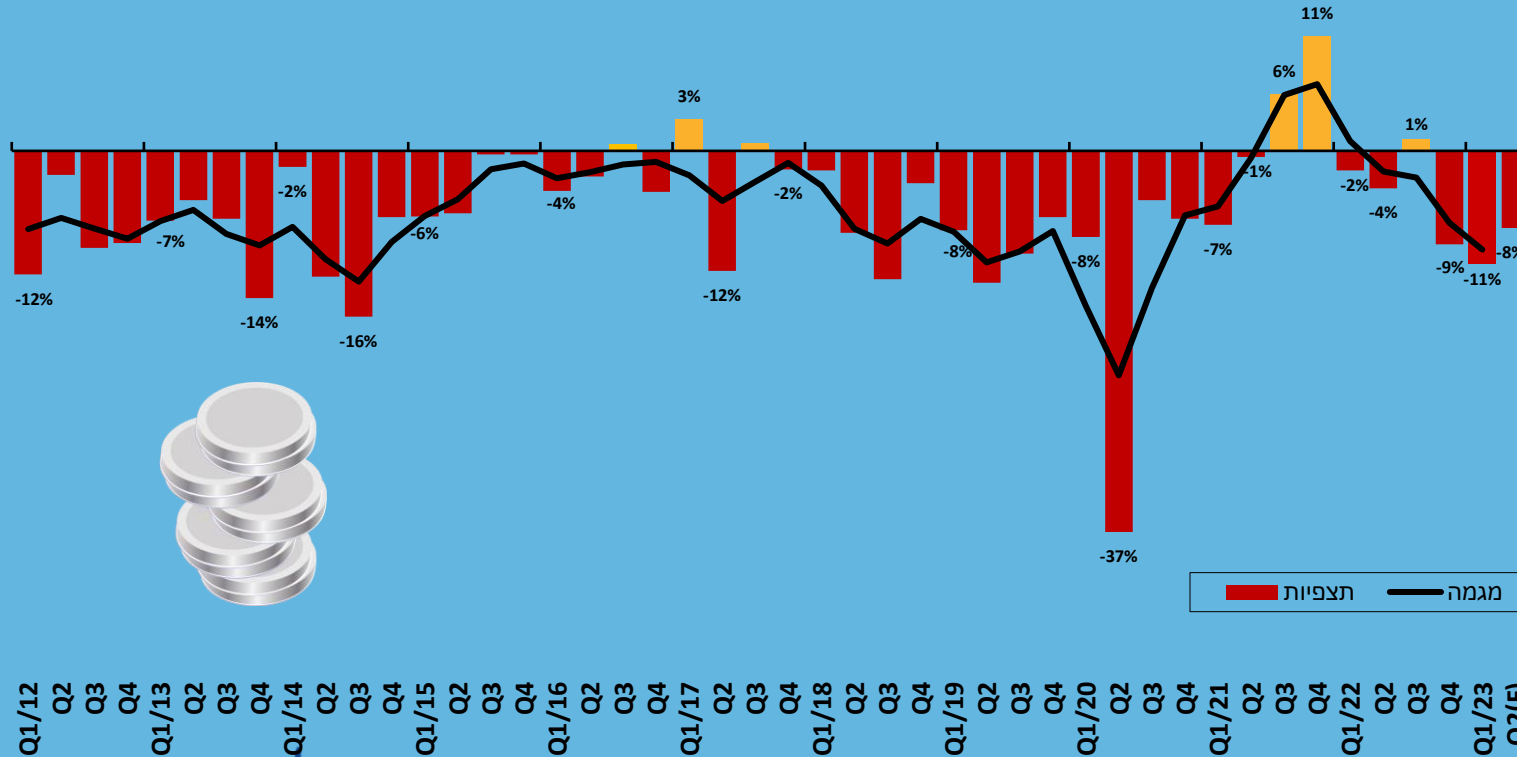
- במקביל, הקושי בגיוס עובדים מקצועיים לתעשייה נמשך אך בשיעור קטן יותר: אחוז התעשיינים המדווחים על קושי ברבעון הראשון של 2023 עמד על כ-82%, בהמשך לשיעור של כ-85% ברבעון האחרון של 2022. נתון זה מתכתב עם הירידה במספר המשרות הפנויות בתעשייה ברבעון הראשון של השנה*.

- להערכת התעשיינים, ברבעון השני של 2023 צפויה ירידה במצבת העובדים בתעשייה: מאזן נטו חזוי של כ-0.3%.

מכירות לשוק המקומי

מכירות לשוק המקומי, 2012-2023
מאזן נטו

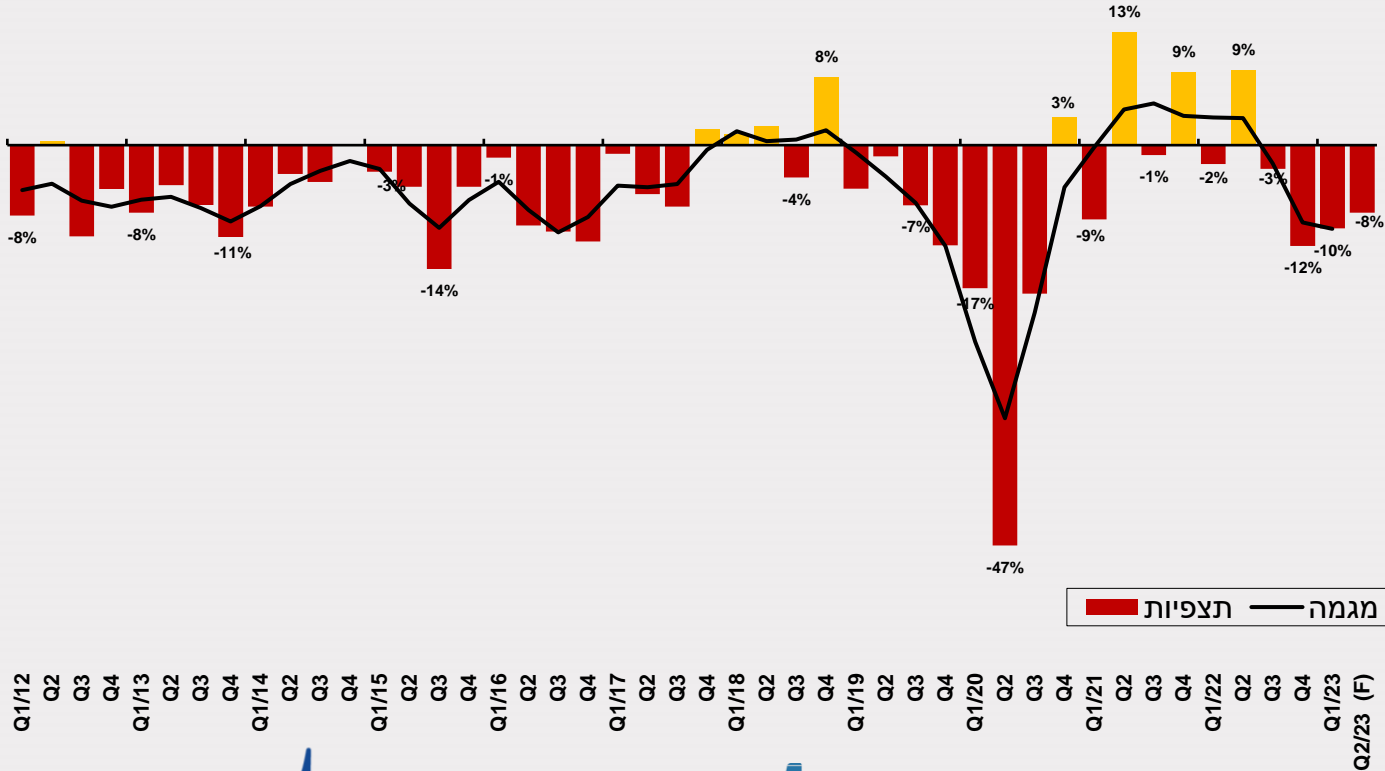

ברבעון הראשון של 2023 המשיכה מגמת הירידה במכירות התעשייה לשוק המקומי: מאזן נטו שלילי של כ-11%, זאת לאחר מאזן נטו שלילי של כ-9% בסקר הקודם.

לרבעון השני של 2023 צופים התעשיינים המשך התמתנות במכירות לשוק המקומי: מאזן נטו חזוי שלילי של כ-8%.

משלוחי יצוא

משלוחי יצוא, 2012-2023
מאזן נטו

- ברבעון הראשון של 2023 חלה התכווצות ביצוא: מאזן נטו שלילי של כ-10%, לאחר מאזן נטו שלילי של כ-12% ברבעון האחרון של 2022.

- לעומת זאת מתרחש שינוי מגמה ברווחיות היצוא: מאזן נטו חיובי כ-2.2% ברווחיות היצוא, לעומת מאזן נטו שלילי שנרשם באופן רצוף מ-2015, זאת ככל הנראה על רקע פיחות השקל בחודשים האחרונים.

- לרבעון השני של 2023 צופים התעשיינים המשך נסיגה במשלוחי היצוא: מאזן נטו שלילי חזוי של כ-8%.

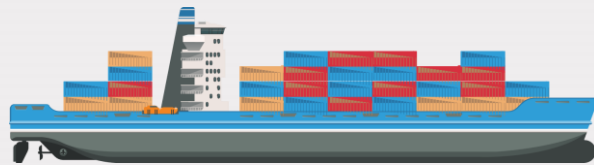
- הגורמים העיקריים שבלמו את צמיחת היצוא לפי דירוג היצואנים הם: עלויות ייצור מקומיות, מחירים בינלאומיים, קשיי שיווק וחדירה לשווקים וביקושים עולמיים, פירון עבודה.

התאחדות
התעשיינים
בישראל

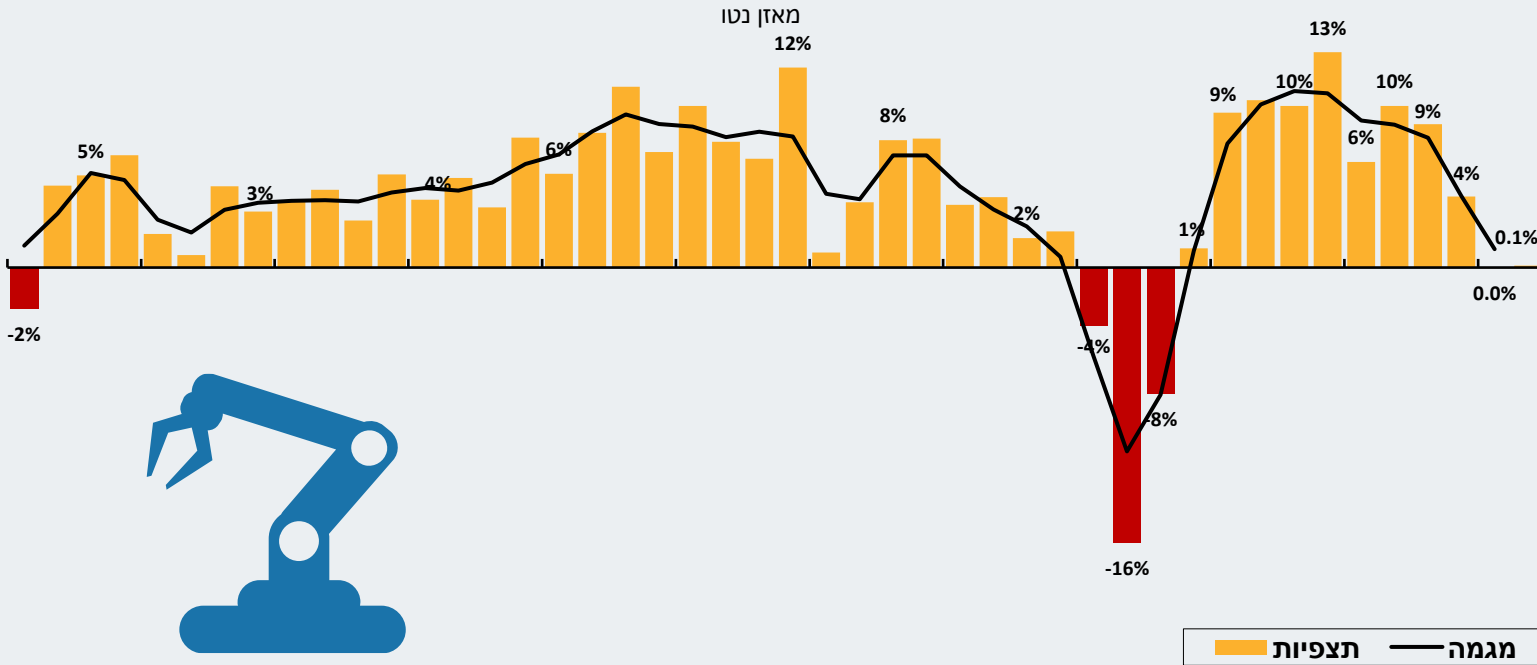
אגף כלכלה

המחלקה למחקר כלכלי

השקעות בתעשייה

השקעות בתעשייה, 2012-2023

- ברבעון הראשון של 2023 חל קיפאון בהשקעות התעשייה בנכסים קבועים: מאזן נטו של כ-0%, זאת לאחר מאזן נטו חיובי בשיעור של כ-4% ברבעון האחרון של 2022.

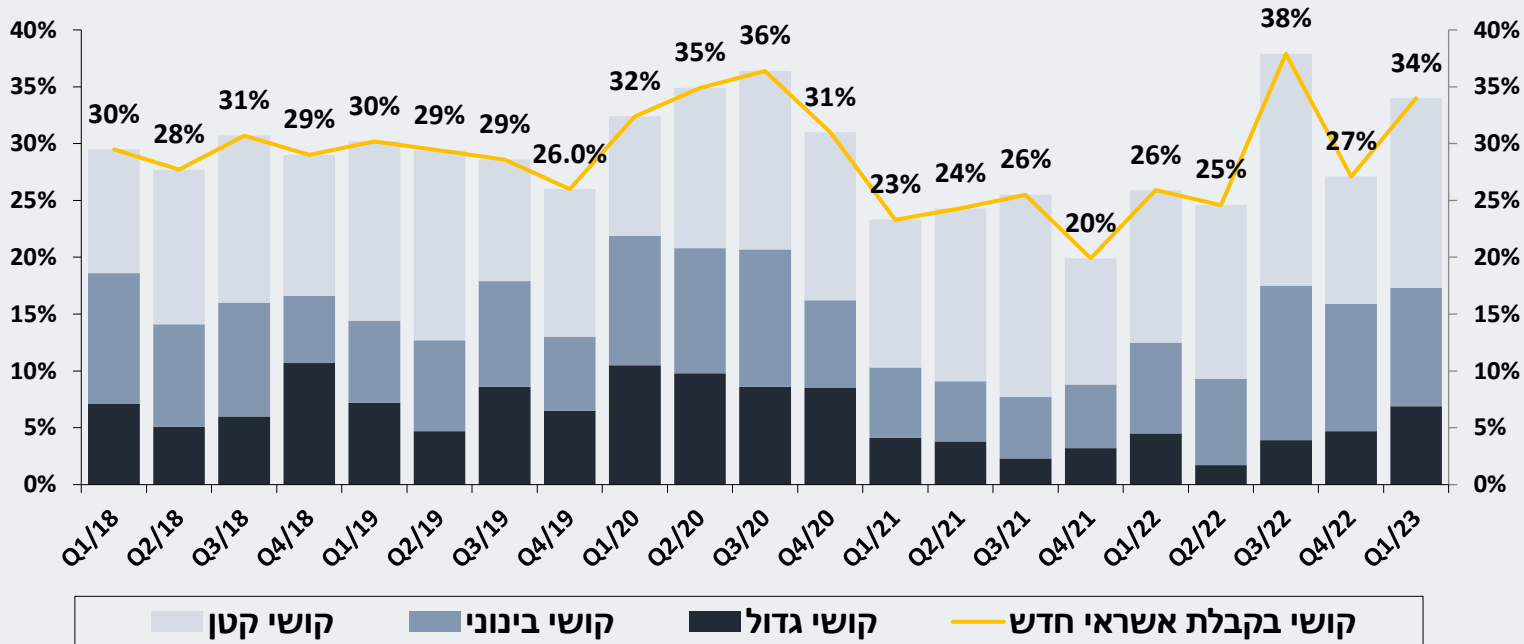
- יחד עם זאת, דיווחי התעשיינים מצביעים על עלייה בהוצאות המימון הריאליות: מאזן נטו חיובי של כ-35% בתקופה הנסקרת, זאת בהמשך לעלייה ברבעון האחרון שבו נרשמה צמיחה של כ-29% ביחס לרבעון השלישי, זאת על רקע עליות הריבית בארץ ובעולם.

- לרבעון השני של 2023 צופים התעשיינים צמיחה קלה בהשקעות התעשייה: מאזן נטו חזוי של כ-0.1%.

אשראי בתעשייה

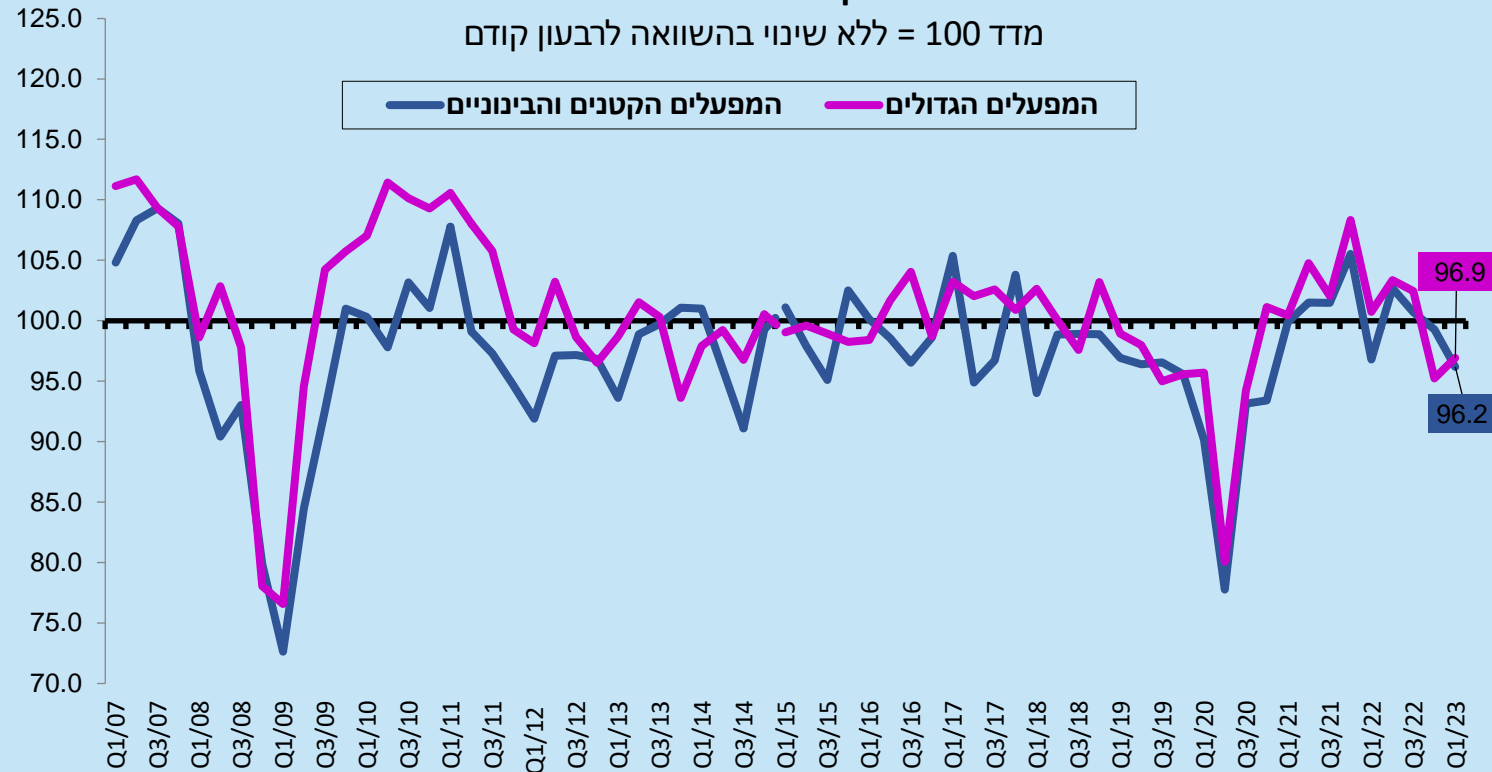
קושי בקבלת אשראי חדש
(שיעור התעשיינים המדווחים על קושי, סקר ציפיות בתעשייה)

- ברבעון הראשון של 2023 נמשך הקושי בקבלת אשראי חדש, תוך החמרה בקושי: 34% מהתעשיינים דיווחו על קושי בקבלת אשראי חדש, זאת לאחר שיעור של 27% שדיווחו על כך ברבעון האחרון של 2022. באופן כללי, ניכר כי החל מהרבעון הראשון של 2021, הקושי הזה הולך וגובר, כאשר בשלושת הרבעונים האחרונים הדיווח על 'קושי גדול' עלה.
- בניכוי התעשיינים שכלל אין להם צורך באשראי חדש, שיעור התעשיינים שדיווחו על קושי עומד על 49% ברבעון הראשון של השנה, זאת לאחר שיעור של 39% ברבעון האחרון של 2022.
- במקביל, קטן הקושי בשמירה על מסגרת אשראי קיימת: כ-52% מהתעשיינים שיש להם צורך בשמירה על מסגרת אשראי קיימת, דיווחו על קושי לעומת כ-38% בסקר הקודם.

מדד המפעלים הקטנים והבינוניים

התפתחות מדד המפעלים הקטנים והבינוניים אל מול המפעלים הגדולים
מדד = 100 ללא שינוי בהשוואה לרבעון קודם

ברבעון הראשון של 2023 מדד המפעלים הקטנים והבינוניים הגיע לרמה של 96.2 נקודות, ירידה של כ-3% לעומת הרבעון הקודם. דיווחי התעשיינים מצביעים על ירידה של כ-12% במאזן נטו ביצור בניגוד לעליה של כ-1% ברבעון הקודם, וירידה של 1% במועסקים לאחר ירידה של כ-4% ברבעון הקודם. מנגד, מאזן נטו חיובי כ-2% במשלוחי יצוא, זאת בניגוד למאזן נטו שלילי של כ-4% ברבעון הקודם, ומאזן נטו חיובי של כ-1% ברכיב ההשקעה, זאת בהמשך לעלייה של 2% ברבעון האחרון של 2022.

בבחינת מדד המפעלים הגדולים נרשמה עליה של כ-2% לעומת מדד הסקר הקודם, כעת הממד עומד על 96.9 נקודות. בבחינת רכיבי הממד עולה כי מרבית הרכיבים רשמו התכווצות ביחס לרבעון הקודם. דווח על מאזן נטו שלילי של כ-7% במשלוחי היצוא, זאת לאחר מאזן נטו שלילי של כ-17% ברבעון האחרון של 2022. בנוסף חלה ירידה בתפוקת התעשייה הגדולה (מאזן נטו שלילי של כ-10%, זאת לאחר מאזן נטו שלילי של כ-13% בסקר הקודם), וירידה של 1% בהשקעות לאחר עלייה של 6% ברבעון הקודם. מנגד, חלה עלייה של 2% במועסקים, לעומת ירידה של 1% ברבעון האחרון של 2022.

אגף כלכלה

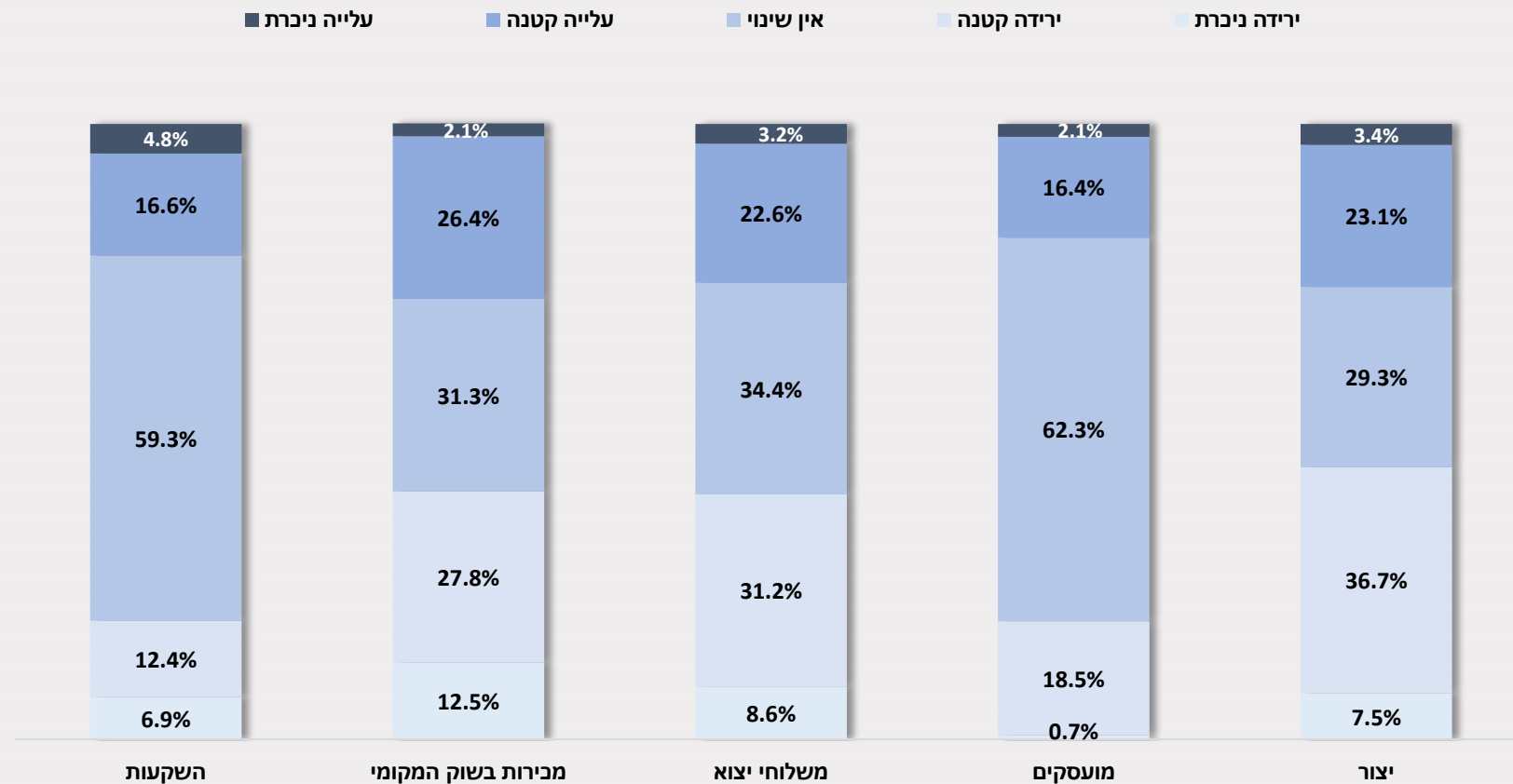
המחלקה למחקר כלכלי

המדד המשוקלל המוצג בדו"ח זה, מחושב על ידי תשובות המשיבים באינדיקטורים תוצר, מועסקים, השקעות ויצוא. המשקולות שנקבעו לצורך חישוב הממד הינם תוצר (45%), מועסקים (35%), השקעות (10%) ויצוא (10%).

נספחים

התפלגות המשיבים בסקר ציפיות לפי אינדיקטורים עיקריים

תוצאות הרבעון הראשון של 2023

נספח מתודולוגי - מקדם ההטייה

מקדמי ההטייה, באחוזים

(מקדם חיובי = נטייה לאופטימיות יתר, מקדם שלילי = נטייה לפסימיות)

פרמטר	תפוקה	יצוא	שוק מקומי	מועסקים	השקעות
סה"כ תעשייה	5.4	5.3	4.8	-0.5	-0.1

החל משנת 2014 מבצע אגף המחקר הכלכלי ניכוי של מקדם ההטייה למאזני הנטו המתקבלים מתחזיות התעשיינים, זאת מאחר שבמשך תקופה ארוכה נמצאה הטייה של תחזיות התעשיינים בסקר הציפיות אל מול הדיווחים בפועל. לגבי רוב הפרמטרים, נמצאה הטייה זו חיובית, כלומר נטייה לאופטימיות יתר, ובמיעוטם נמצאה נטייה לפסימיות.

מקדם ההטייה - הפער הממוצע בעשור החולף³ שנמצא בין מאזן הנטו של תחזיות התעשיינים⁴ למאזן הנטו של דיווחיהם בפועל לאותו רבעון.

[3] מהרבעון הראשון של 2010 עד לרבעון האחרון של 2019.

[4] אחוז התעשיינים המדווחים על גידול, פחות אחוז המדווחים על נסיגה, משוקלל לפי עוצמת השינוי המדווחת.

בדבר הסברים והבהרות ניתן לפנות לצוות המחלקה למחקר כלכלי

אלה גורביץ', מנהלת המחלקה
ellag@industry.org.il | 03-5198810
פלג סהר, כלכלן המחלקה
pelegs@industry.org.il